

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 19 lutego 1949 r.

w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych.

Na podstawie art. 6 ust. 4 i art. 9 ustawy z dnia 18 listopada 1948 r. o dostawach, robotach i usługach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 494) zarządza się, co następuje:

R o z d z i a ł I.

Przepisy ogólne.

§ 1. Rozporządzenie niniejsze reguluje sprawy dostaw, robót i usług dokonywanych na rzecz:

- a) Skarbu Państwa, zakładów, instytucyj, przedsiębiorstw państwowych oraz przedsiębiorstw pod zarządem państwowym i przedsiębiorstw pod nadzorem państwowym;
- b) przedsiębiorstw państwowo-spółdzielczych i central spółdzielczo-państwowych;
- c) związków samorządu terytorialnego i przedsiębiorstw samorządowych lub przez samorząd zarządzanych oraz związków międzykomunalnych;
- d) spółek prawa cywilnego i handlowego, w których Skarb Państwa, przedsiębiorstwa państwowe, samorządowe albo osoby prawa publicznego posiadają udział wynoszący ponad 50% kapitału zakładowego;
- e) wskazanych zarządzeniami właściwych ministrów instytucyj subwencjonowanych przez Państwo.

§ 2. 1. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu użyto wyrazu „zamawiający“, należy przez to rozumieć osobę wymienioną w § 1 udzielającą zamówienia; przez wyraz „zamówienie“ należy rozumieć powierzenie dostawy, roboty lub świadczenia usług.

2. Ilekroć w rozporządzeniu niniejszym jest mowa o robotach, należy przez to rozumieć również i świadczenie usług.

§ 3. Przepisom ustawy z dnia 18 listopada 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 494) nie podlegają zamówienia dokonywane na rzecz osób wymienionych w § 1, a ma-

jących siedzibę poza granicami Państwa, dostawy z zagranicy, dostawy w ramach planowego rozdziału dokonywanego przez Państwo, usługi oparte na umowie o pracę oraz usługi maklerów morskich, sztauerów i pilotów.

§ 4. 1. Zamówienia powinny być w zasadzie planowane jako część ogólnego planu zamawiającego; zamawiający powinien w miarę możliwości zawczasu poczynić starania, aby zamówienia te zostały uwzględnione również w planach produkcji lub obrotu przedsiębiorstw, wymienionych w § 8, którym zamówienia te mają być powierzone w terminie w planie przewidzianym.

2. Zamawiający powinien przystąpić do udzielenia zamówienia po uprzednim stwierdzeniu istnienia potrzeby gospodarczej oraz ustaleniu ścisłych jej rozmiarów.

3. Przed udzieleniem zamówienia zamawiający powinien ustalić najkorzystniejszy sposób jego wykonania; w szczególności w zakresie robót zamawiający powinien rozważyć, czy zamierzona robota nie może być wykonana w sposób równie korzystny lub korzystniejszy przy użyciu własnych urządzeń i materiałów oraz przy wykorzystaniu własnej siły roboczej.

§ 5. Zamówienia mogą być udzielane jedynie w ramach kredytów przewidzianych w budżetach, planach finansowo-gospodarczych albo w granicach środków pieniężnych przyznanych na określony cel i okres gospodarczy.

§ 6. Udzielanie zamówień przez pośredników jest niedozwolone, chyba że czynności pośrednika wykonuje powołane do tego przedsiębiorstwo wymienione w § 8; zakaz ten nie dotyczy zamówień dokonywanych za pośrednictwem giełd towarowych oraz osób upoważnionych do pośredniczenia przy zaopatrywaniu statków morskich.

§ 7. 1. Osoby otrzymujące zamówienie winny wykazać się w zakresie przemysłu i handlu zezwoleniem na wykonywanie czynności handlowych, w za-

kresie wolnych zawodów kwalifikacjami lub uprawnieniami wymaganymi przez przepisy normujące prawo wykonywania tych zawodów, w zakresie rzemiosła kartą rzemieślniczą, w zakresie rolnictwa, w przypadkach wątpliwych zaświadczeniem właściwego zarządu gminy lub Związku Samopomocy Chłopskiej, stwierdzającym przynależność do zawodu rolniczego.

2. Przepis ustępu poprzedniego nie dotyczy przedsiębiorstw wymienionych w § 8 ust. 1.

R o z d z i a ł II.

Zasady udzielania zamówień.

§ 8. 1. Zamówienia powinny być udzielane przedsiębiorstwom państwowym, przedsiębiorstwom pod zarządkiem państwowym, przedsiębiorstwom samorządowym, przedsiębiorstwom pozostającym pod zarządkiem związków samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwom państwowo-spółdzielczym oraz centralom spółdzielczo-państwowym.

2. Właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania mogą określić w drodze zarządzeń inne przedsiębiorstwa, które pod względem udzielania im zamówień będą traktowane na równi z przedsiębiorstwami, wymienionymi w ust. 1.

§ 9. 1. Osobom innym niż wymienione w § 8 zamówienia mogą być udzielane tylko w następujących przypadkach:

- jeżeli przedmiot zamówienia nie jest objęty działalnością przedsiębiorstw wymienionych w § 8,
- jeżeli przedsiębiorstwa wymienione w § 8 nie podejmują się wykonania zamówienia w ilościach i w terminach koniecznych dla zamawiającego.

2. W przypadku przewidzianym w ust. 1 lit. b), jeżeli przedmiot zamówienia jest podzielny, zamówienie może być udzielone tylko na tę część dostawy lub roboty, która nie może być wykonana przez przedsiębiorstwo wymienione w § 8 w terminie koniecznym dla zamawiającego.

3. Zamówień na podstawowe materiały, potrzebne do robót innych niż budowlane i montażowe, udzielać winien wykonujący zamówienie.

4. Zamawiający roboty budowlane i montażowe na podstawie ust. 1, jeżeli wartość robót przekracza 500.000 zł, winien w zasadzie zamawiać podstawowe materiały, potrzebne do tych robót, w przedsiębiorstwach wymienionych w § 8.

5. Nie wolno udzielać zamówień osobom, co do których istnieją uzasadnione przypuszczenia, że nie wykonają należycie przyjętego zamówienia.

§ 10. 1. Odmowa przyjęcia przez przedsiębiorstwo wymienione w § 8 zamówienia, którego wartość przekracza kwotę 100.000 zł, a w zakresie robót budowlanych kwotę 1.000.000 zł, powinna być stwierdzona przez organizację lub władzę, o której mowa w ust. 4.

2. Nieistnienie przedsiębiorstwa kategorii wymienionych w § 8 dla danej dziedziny dostaw i robót powinno być stwierdzone przez właściwego ministra.

3. Stwierdzenia, o których mowa wyżej, powinny być udzielane na piśmie niezwłocznie, a najpóźniej w ciągu dni czterdziestu od dnia wystania listem poleconym zapytania zamawiającego; odpowiedź musi być ostateczna lub zawierać zobowiązanie udzielenia ostatecznej odpowiedzi nie później niż w ciągu dalszych dni czterdziestu. Nieotrzymanie odpowiedzi po upływie 3 dni od powyższych terminów upoważnia zamawiającego do powierzenia zamówienia na podstawie § 9.

4. Zarządzenie właściwego ministra wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu określi organizacje lub władze uprawnione do stwierdzenia odmowy przyjęcia zamówienia.

5. Przepisów ustępów powyższych nie stosuje się do przypadków wymienionych w § 18 lit. a), b), g) i h).

§ 11. Do chwili zawiadomienia osób, o których mowa w § 9, o wybraniu oferty przedsiębiorstwa wyniesione w § 8 mają prawo do przyjęcia zamówienia.

§ 12. Właściwy minister może upoważnić w trybie i na zasadach określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 18 listopada 1943 r. (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 494) podległe mu organa do udzielania osobom nie wymienionym w § 8 zamówień w zakresie dostaw i robót do wysokości 500.000 zł, w zakresie robót budowlanych do wysokości 2.000.000 zł, a w zakresie robót i usług dotyczących projektodawstwa inwestycyjnego do wysokości 3.000.000 zł.

§ 13. 1. Udzielenie zamówienia na dostawę lub o świadczenie usług przedsiębiorstwom wymienionym w § 8 następuje po obowiązujących cenach lub według taryf urzędowych.

2. Udzielenie zamówienia na dostawę lub o świadczenie usług na podstawie § 9 następuje po cenach nieprzekraczających cen ustalonych przez Ministra Przemysłu i Handlu lub przez władze albo instytucje przez niego upoważnione, a jeżeli cen takich nie ma — po cenach notowanych przez właściwe miejscowo giełdy, towarowe, w ich zaś braku po cenach opartych na kalkulacji, zatwierdzonej przez wyżej wymienione władze lub instytucje.

3. Udzielenie zamówienia na roboty inwestycyjne i remontowe następuje według kosztorysu, którego ceny jednostkowe nie mogą przekraczać cen jednostkowych kosztorysu urzędowego; przekroczenie kosztorysu urzędowego może nastąpić jedynie w wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych przypadkach i nie może przewyższyć 5% kwoty ogólnej tego kosztorysu. Zarządzenie właściwego ministra określi sposób sporządzania kosztorysu urzędowego.

4. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z właściwymi ministrami ustali w drodze zarządzenia tryb określania cen na roboty montażowe i remontowe z zakresu budownictwa przemysłowego oraz na artykuły i urządzenia już używane.

5. Ministrowie: Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu mogą zarządzić, że w oznaczonych

przez nich okolicznościach wyjątkowych przy udzieleniu zamówienia osobom nie wymienionym w § 8 dopuszczalne będzie przekroczenie ceny ustalonej w trybie ust. 2.

§ 14. Przedsiębiorstwom wymienionym w § 8 zamówień udziela się wyłącznie w trybie bezprzetargowym.

§ 15. Osobom nie wymienionym w § 8 zamówień udziela się w zasadzie w drodze pisemnego przetargu nieograniczonego.

§ 16. W drodze pisemnego przetargu ograniczonego zamówienie może być udzielone w następujących przypadkach:

- a) gdy odbycie przetargu nieograniczonego mogłoby ujawnić tajemnicę państwową lub wojskową, albo jeżeli ze względu na interes publiczny zamówienie może być udzielone tylko niektórym osobom fizycznym lub prawnym;
- b) gdy do przetargu mają być zaproszone wyłącznie przedsiębiorstwa spółdzielcze;
- c) gdy ze względu na specjalny charakter zamówienia ilość osób mogących je wykonać jest ograniczona i może być objęta zaproszeniami;
- d) gdy wartość całego zamówienia nie przekracza kwoty 3.000.000 zł, a w zakresie robót budowlanych kwoty 5.000.000 zł.

§ 17. 1. W drodze ustnego przetargu nieograniczonego zamówienie może być udzielone, jeżeli wartość jego nie przekracza kwoty 1.000.000 zł; a pożądany jest udział oferentów z szerokich warstw ludności.

2. Właściwy minister może upoważnić zamawiającego do przeprowadzenia takiego przetargu także wówczas, gdy wartość zamówienia przekracza kwotę 1.000.000 zł, jeżeli za wybraniem tej formy przetargu przemawia charakter danego zamówienia.

§ 18. W trybie bezprzetargowym zamówienie może być udzielone osobom nie wymienionym w § 8 w następujących przypadkach:

- a) jeżeli z powodu okoliczności nieprzewidzianych, a nagłych lub wywołanych działaniem siły wyższej, zachodzi konieczność natychmiastowego wykonania zamówienia;
- b) jeżeli zachodzi umotywowana konieczność natychmiastowego wykonania zamówienia, a właściwy minister udzielił na to zezwolenia;
- c) jeżeli odbycie przetargu może ujawnić tajemnicę państwową lub wojskową albo jeżeli ze względu na interes publiczny zamówienie może być udzielone tylko niektórym osobom fizycznym lub prawnym;
- d) jeżeli zamówienie ze względu na jego specjalny charakter może być wykonane tylko przez określone osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje fachowe;
- e) jeżeli zamówienie służy celom naukowym lub doświadczalnym albo wynika z prac konkursowych;

f) jeżeli przedmiot zamówienia jest wytwarzany na prawach wyłączności albo znajduje się pod ochroną patentu;

g) jeżeli uprzednio przeprowadzony przetarg nie dał wyniku dodatniego;

h) jeżeli w czasie wykonywania zamówienia protokolarnie zostanie stwierdzona konieczność wykonania przez tego samego dostawcę lub przedsiębiorcę związanych z tym zamówieniem dodatkowych świadczeń, których nie można było przewidzieć w umowie, a wartość zamówienia dodatkowego nie przekracza 25% wartości umownej pierwotnego zamówienia;

i) jeżeli wskutek niedotrzymania umowy przez dostawcę lub przedsiębiorcę zamawiający zmuszony jest do powierzenia osobie trzeciej wykończenia udzielonego zamówienia;

j) jeżeli zamówienie dotyczy przedmiotów całkowicie na rynku brakujących, a nie produkowanych w kraju;

k) jeżeli udzielenie zamówienia jest konieczne ze względu na interesy gospodarcze Państwa w pewnej gałęzi wytwórczej, a właściwy minister udzielił zezwolenia;

l) jeżeli wartość zamówienia nie przekracza kwoty 500.000 zł, a dla robót budowlanych kwoty 2.000.000 zł.

§ 19. 1. Udzielenie zamówienia następuje w drodze pisemnej umowy (§ 54) z wyjątkiem przypadków określonych w § 53.

2. Zawiadomienie o przyjęciu oferty w stosunku do osób nie wymienionych w § 8 nie świadczy o zawarciu umowy.

§ 20. 1. Zlecenia na roboty, które mogą być przedmiotem ochrony prawa autorskiego lub patentowego, zamawiający winien udzielać przedsiębiorstwom wymienionym w § 8.

2. W przypadku odmowy przyjęcia zamówienia z powodów przewidzianych w § 9 ust. 1, zamawiający zlecenie takie może udzielić osobom innym niż wymienione w § 8.

3. Tryb udzielania zleceń na roboty wymienione w ust. 1 oraz tryb ustalania wynagrodzenia za te roboty określa osobne przepisy.

R o z d z i a ł III.

Zamówienia w drodze przetargu.

§ 21. 1. Pisemny przetarg nieograniczony powinien być poprzedzony ogłoszeniem zasadniczej treści zaproszenia do składania ofert pisemnych, dokonany co najmniej na 10 dni przed terminem przetargu.

2. Zasadniczą treść zaproszenia do składania ofert należy ogłosić w Monitorze Polskim, a krótką wzmiankę o przetargu w jednym co najmniej piśmie fachowym lub w jednym z pism codziennych najbardziej czytelnym.

3. Przy robotach inwestycyjnych o kosztorysie do 10.000.000 zł ogłoszenie przetargu nieograniczonego na-

stępuje w formie krótkiej wzmianki w miejscowym dzienniku.

§ 22. Od chwili ogłoszenia zasadniczej treści zaproszenia do składania ofert osoby zainteresowane mają prawo przeglądać pełny tekst zaproszenia oraz zaznajamiać się z warunkami wykonania dostawy lub roboty w godzinach urzędowych w lokalu wskazanym w zaproszeniu; ślepe kosztorysy są dostępne dla zainteresowanych.

§ 23. 1. Zaproszenie do składania ofert należy przesłać do wiadomości terytorialnie właściwej izbie przemysłowo-handlowej, rzemieślniczej albo innej właściwej organizacji zawodowej lub gospodarczej oraz osobom, których udział w przetargu zamawiający uważa za wskazany.

2. Zarządzenie właściwego ministra wydane w porozumieniu z Dyrektorem Biura Kontroli przy Radzie Państwa określi przypadki, w których zaproszenie do składania ofert powinno być przesłane do wiadomości Biura Kontroli przy Radzie Państwa.

§ 24. 1. Zaproszenie do składania ofert powinno być zredagowane w taki sposób, aby ogłoszenie jego treści nie naruszało tajemnicy państwowej lub wojskowej.

2. W pełnym tekście zaproszenia do składania ofert należy podać:

- a) nazwę i siedzibę zamawiającego;
- b) przedmiot zamówienia, miejsce i termin jego wykonania oraz warunki, które będą obowiązywały przy wykonaniu zamówienia;
- c) termin i miejsce przetargu, wymagany okres ważności oferty oraz sposób składania ofert;
- d) lokal oraz godziny urzędowe, w których można przeglądać tekst zaproszenia do składania ofert oraz warunki wykonania zamówienia;
- e) wysokość wadium w stosunku do oferentów, którzy zostali zwolnieni od składania wadium, zastrzeżenie o odszkodowaniu umownym w wysokości równej wadium w przypadku zmiany lub cofnięcia oferty w okresie jej ważności;
- f) zastrzeżenie, że zamawiający ma prawo do udziału zamówienia na części pomiędzy oferentów do częściowego wykorzystania oferty oraz do zatrzymania złożonego wadium;
- g) skutki prawne w przypadku, gdy oferent po otwarciu ofert uchylił się od podpisania umowy lub złożenia zabezpieczenia przewidzianego w warunkach umowy.

3. W zaproszeniu do składania ofert można w razie potrzeby podać jeszcze inne warunki, a w szczególności:

- a) że dopuszczalne jest złożenie oferty na część świadczenia;
- b) że zamawiający ma prawo rozszerzyć lub zwęzić zakres zamówienia ze wskazaniem granic tych zmian.

c) że oferta powinna być złożona w określonej formie lub według podanego wzoru.

4. W zaproszeniu do składania ofert nie wolno podawać cen orientacyjnych.

§ 25. 1. Zasadnicza treść zaproszenia do składania ofert powinna w zwięzłej formie podać dane wymienione w § 24 ust. 2 lit. a) — e) z wyjątkiem warunków, które mają obowiązywać przy wykonaniu zamówienia.

2. Wzmianka o przetargu powinna zawierać tylko krótką informację o przedmiocie zamówienia, terminie przetargu oraz nazwie i siedzibie zamawiającego.

§ 26. Zarządzenie właściwego ministra w porozumieniu z Ministrem Skarbu określi przypadki, w których zamawiający może nie pobierać wadium.

§ 27. Bez względu na przebieg i wynik przetargu zamawiający, choćby tego w zaproszeniu do składania ofert nie zastrzegł, ma prawo:

- a) do swobodnego wybrania oferty;
- b) do uznania, że przetarg nie dał wyniku dodatniego.

§ 28. 1. Oferta powinna zawierać:

- a) oznaczenie osoby i adresu oferenta oraz datę sporządzenia oferty;
- b) dokładne określenie przedmiotu oferowanej dostawy lub roboty;
- c) wyszczególnienie cen jednostkowych oraz sumy ogólnej;
- d) oświadczenie, że oferent zaznajomił się z warunkami przetargu oraz wykonania zamówienia i że przyjmuje je bez zastrzeżeń;
- e) oświadczenie oferentów wnoszących wspólną ofertę, że zobowiązania ich wynikające z oferty są solidarne;
- f) wyszczególnienie załączników do oferty.

2. Oferta może ponadto zawierać w miarę potrzeby jeszcze inne dane lub oświadczenia, w szczególności wskazanie proponowanego zabezpieczenia.

3. Oferta powinna być własnoręcznie podpisana przez oferenta lub jego upoważnionego zastępcę.

4. Do oferty powinien być dołączony dowód złożenia wadium.

§ 29. Na kopercie zawierającej ofertę lub pismo oferenta dotyczące zmiany oferty lub jej cofnięcia, jak również na załącznikach do oferty przesyłanych oddzielnie należy umieścić odpowiedni napis wskazujący numer, datę oraz krótkie oznaczenie przedmiotu przetargu, do którego odnosi się ta koperta lub załącznik.

§ 30. 1. Oferta wraz z załącznikami powinna być złożona lub nadesłana pocztą pod adresem zamawiającego przed terminem przetargu, oznaczonym w zaproszeniu do składania ofert; postanowienie to stosuje się również do pisma zawierającego zmianę lub cofnięcie oferty.

2. Kopertę zawierającą ofertę lub inne oświadczenia oferenta należy wrzucić do specjalnie w tym celu sporządzonej i opieczętowanej skrzynki, którą

zamawiający powinien umieścić w miejscu dostępnym dla oferentów.

§ 31. Pisemny przetarg przeprowadza się komisyjnie z tym, że właściwi ministrowie mogą zarządzić, iż część niejawną przetargu przeprowadza się w innym trybie.

§ 32. Rozpoczęcie przetargu następuje w miejscu i czasie wskazanym w zaproszeniu do składania ofert.

§ 33. 1. Niedopuszczalne jest złożenie, zmiana lub cofnięcie oferty od chwili przystąpienia komisji przetargowej do otwierania ofert.

2. W razie cofnięcia oferty przed przystąpieniem komisji przetargowej do otwierania ofert zwrot wadium zarządza zamawiający niezwłocznie po zakończeniu jawnej części rozprawy przetargowej.

§ 34. 1. Rozprawa przetargowa obejmuje część jawną i niejawną.

2. Oferenci lub ich upoważnieni przedstawiciele mogą być obecni na jawnej części rozprawy przetargowej.

3. Jawna część rozprawy przetargowej obejmuje:

- a) stwierdzenie prawidłowości ogłoszenia przetargu;
- b) stwierdzenie, czy skrzynka ofertowa i oferty są w stanie nienaruszonym;
- c) otwarcie kopert, odczytanie zawartych w nich ofert i zapisanie ich do wykazu;
- d) wciągnięcie do protokołu z części jawnej wyjaśnień lub uzupełnień zgłoszonych podczas rozprawy przez oferentów.

4. Właściwi ministrowie mogą zarządzić, że po zakończeniu części jawnej rozprawy przetargowej zamawiający może porozumiewać się dodatkowo z poszczególnymi oferentami.

§ 35. 1. Nieważne są oferty:

- a) z których treści nie można wywnioskować, od kogo oferta pochodzi;
- b) nie zawierające oznaczenia oferowanego świadczenia lub jego ceny;
- c) spóźnione.

2. Za nieważne mogą być uznane oferty nieczytelne oraz oferty z nieomówionymi poprawkami.

3. Oferty lub pisma zawierającego zmianę albo cofnięcie oferty, które nadeszły pocztą przed powzięciem decyzji co do wyników przetargu, nie należy uważać za spóźnione, jeżeli z daty stempla pocztowego wynika, że pismo zostało nadane na pocztę nie później niż w przeddzień rozpoczęcia przetargu.

§ 36. 1. W części niejawną przetargu zamawiający wybiera spośród ofert uznanych za ważne ofertę najkorzystniejszą, biorąc przy jej ocenie pod uwagę całokształt zgłoszonych warunków, jakość oferowanej dostawy lub roboty, solidność oferentów oraz ich uzdolnienia i techniczne przygotowanie do wykonania zamówienia, a wreszcie ich zasoby finansowe.

2. Wybór oferty powinien być pisemnie umotywowany.

§ 37. Organa kontroli i nadzoru mogą delegować do asystowania przy czynnościach przetargowych swoich przedstawicieli; asystujący przy tych czynnościach przedstawiciele organów kontroli i nadzoru upoważnieni są do zgłaszania swoich opinii oraz sprzeciwów do protokołu.

§ 38. 1. Należy uznać, że przetarg nie dał wyniku dodatkiego w przypadku:

- a) braku co najmniej dwóch ważnych ofert;
- b) ustalenia, że żadna z rozpatrywanych ofert nie nadaje się do przyjęcia.

2. Powzięta decyzja powinna być uzasadniona na piśmie; treść decyzji zamawiający podaje do wiadomości oferentów i zarządza zwrot wadium.

§ 39. 1. O powzięciu decyzji co do wybrania oferty zamawiający zawiadamia pisemnie zainteresowanego oferenta.

2. Zawiadomienie to powinno być doręczone oferentowi w okresie ważności oferty i powinno zawierać:

- a) wskazanie terminu wyznaczonego do podpisania umowy, który nie powinien przekraczać 28 dni od daty doręczenia zawiadomienia;
- b) wezwanie do złożenia zabezpieczenia wykonania umowy, przewidzianego w warunkach zamówienia;
- c) przypomnienie skutków prawnych, jakie stosownie do warunków przetargu pociąga za sobą uchylenie się od przyjęcia zamówienia lub od złożenia zabezpieczenia.

§ 40. Na 7 dni przed zawiadomieniem oferenta o wybraniu jego oferty zamawiający powinien zawiadomić organizację lub władzę, która stwierdziła odmowę przyjęcia zamówienia, o zamiarze udzielenia zamówienia na warunkach wybranej oferty.

§ 41. 1. Równocześnie z zawiadomieniem oferenta o wybraniu jego oferty zamawiający donosi pozostałym oferentom, którzy złożyli ważne oferty, o odrzuceniu ich ofert, podając im osobę oferenta, którego oferta została wybrana, i zarządza zwrot złożonych przez nich wadium.

2. Zwrot wadium oferentom, których oferty nie zostały wybrane, następuje nie później niż w ciągu 7 dni po upływie terminu ważności oferty.

§ 42. 1. Oferent, którego oferta nie została przyjęta lub przyjęta tylko częściowo bez zmiany warunków zamówienia, podanych w zaproszeniu do składania ofert, nie może rościć z tego tytułu żadnych pretensji do zamawiającego.

2. Oferent może uchylić się od podpisania umowy, jeżeli zamawiający zmieni warunki podane w zaproszeniu do składania ofert lub uzgodnione z oferentem.

§ 43. Do pisemnego przetargu ograniczonego stosuje się odpowiednio przepisy niniejszego rozdziału z następującymi zmianami:

- a) zamiast podawania w prasie ogłoszenia o przetargu rozsyła się imienne zaproszenia do złożenia oferty do wszystkich znanych zamawiającemu zainteresowanych osób w liczbie co najmniej trzech;
- b) najmniej dziesięciodniowy termin rozpoczęcia przetargu liczy się od daty rozesłania zaproszeń do złożenia oferty.

§ 44. Do ustnego przetargu nieograniczonego stosuje się odpowiednio przepisy niniejszego rozdziału z następującymi zmianami:

- a) ogłoszenie o przetargu należy umieścić na urzędowej tablicy zamawiającego, a ponadto podać je do wiadomości ogólnej w sposób odpowiadający miejscowym zwyczajom; zasadniczą treść ogłoszenia można również zamieścić w najpoczytniejszym czasopiśmie miejsca przetargu, przy czym dziesięciodniowy termin ogłoszenia nie obowiązuje;
- b) na początku przetargu należy odczytać warunki dostawy lub roboty w obecności oferentów uczestniczących, uwidocznic tę okoliczność w protokole przetargowym oraz pobrać od oferentów w gotówce — lub w postaci kwitu kasy skarbowej wadium w wysokości określonej w ogłoszeniu o przetargu;
- c) w czasie rozprawy przetargowej oferenci zgłaszają ustnie i podpisują w protokole przetargowym kolejno coraz niższe oferowane ceny tak długo, póki mimo trzykrotnego wywołania nie ma dalszego zaferowania;
- d) bezpośrednio po zakończeniu przetargu, a najpóźniej w ciągu 3 dni wadium zostaje zwrócone oferentom, których oferty nie zostały przyjęte; wadium złożone przez pozostałych oferentów zatrzymuje się do czasu zawarcia z nimi umowy.

§ 45. Zarządzenia właściwych ministrów określają skład i zakres działania komisji przetargowych oraz szczegółowy tryb postępowania przy przeprowadzaniu przetargu i udzielaniu zamówienia.

R o z d z i a ł I V.

Zamówienia w trybie bezprzetargowym.

§ 46. Udzielanie zamówień przedsiębiorstwom, wymienionym w § 8, następuje po uzgodnieniu pomiędzy stronami warunków wykonania dostawy lub roboty w ramach uchwał Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów.

§ 47. Udzielanie zamówień osobom innym, niż wymienione w § 8, w trybie bezprzetargowym następuje w sposób określony w §§ 48 — 52.

§ 48. Zamówienia udziela się w drodze bezpośredniego porozumienia się zamawiającego z osobami indywidualnie zaproszonymi do złożenia oferty.

§ 49. 1. Zaproszenia do złożenia oferty zamawiający wysyła do osób, które dają rękojmię należytego wykonania zamówienia.

2. W przypadkach przewidzianych w § 18 lit. a) i b) oraz w przypadkach, gdy rozesłanie zaproszeń do złożenia oferty większej ilości osób mogłoby zagrozić ujawnieniem tajemnicy państwowej lub wojskowej, zamawiający może ograniczyć się do zaproszenia mniejszej ilości osób.

§ 50. W zaproszeniu do złożenia oferty należy wskazać przedmiot, żądany termin, miejsce oraz warunki wykonania zamówienia.

§ 51. Oferta powinna określić oferowany przedmiot, cenę jednostkową i sumę ogólną, termin wykonania zamówienia oraz okres czasu, przez który oferta wiąże oferenta.

§ 52. Zarządzenia właściwych ministrów określają szczegółowy tryb postępowania przy udzielaniu zamówień w trybie bezprzetargowym osobom innym, niż wymienione w § 8:

§ 53. Zamówienie, które ma służyć do zaspokojenia doraźnej potrzeby zamawiającego, nie przekraczające kwoty 100.000 zł, może być udzielone bez uprzedniego zebrania ofert w drodze bezpośredniego porozumienia potwierdzonego rachunkiem.

R o z d z i a ł V.

U m o w a.

§ 54. 1. Umowa powinna zawierać wszystkie postanowienia konieczne dla zabezpieczenia interesów zamawiającego ułożone w ten sposób, aby jej treść wykluczała wszelkie wątpliwości.

2. W szczególności umowa powinna zawierać:

- a) oznaczenie stron zawierających umowę, czas i miejsce jej zawarcia;
- b) określenie przedmiotu dostawy lub roboty;
- c) ustalenie ceny jednostkowej i ogólnej wartości umowy;
- d) ustalenie terminu wykonania umowy;
- e) określenie miejsca, sposobu i czasu odbioru świadczenia umownego;
- f) wskazanie sposobu i terminu wypłaty należności za wykonane świadczenia umowne;
- g) określenie wysokości odszkodowania umownego za zwłokę oraz za niewykonanie umowy;
- h) zastrzeżenie, że zamawiający domagać się może odszkodowania przewyższającego odszkodowanie umowne;
- i) zastrzeżenie, że w razie zwłoki w wykonaniu umowy przez dostawcę lub przedsiębiorcę zamawiający ma prawo odstąpić od umowy bez potrzeby udzielania dodatkowych terminów, albo, nie zwalniając go od obowiązku uiszczenia odszkodowania umownego za zwłokę, wyznaczyć mu nowy termin wykonania świadczenia lub też wykonać na jego koszt świadczenie zastępcze;
- j) określenie wysokości i sposobu zabezpieczenia należytego wykonania umowy;

k) zastrzeżenie, że bez zgody zamawiającego dostawca lub przedsiębiorca nie ma prawa powierzyć wykonania umowy innej osobie ani też przelewać przypadających mu należności; w przypadku, kiedy wykonawcą zlecenia umownego jest przedsiębiorstwo wymienione w § 8, zastrzeżenie, że nie ma ono prawa powierzyć bez zgody ministra, któremu podlega, wykonanie całości lub zasadniczej części umowy osobie nie wymienionej w § 8;

l) zastrzeżenie, że obowiązek uiszczenia podatków i opłat związanych z zawarciem umowy obciąża dostawcę lub przedsiębiorcę;

l) w zakresie robót zastrzeżenie, że zamawiający ma prawo zatrzymać z należności przedsiębiorcy odpowiednie kwoty na pokrycie zaległych wynagrodzeń jego pracowników;

m) ustalenie właściwości sądów, o ile przepisy szczególne dla przedsiębiorstw państwowych nie ustalają odmiennego trybu dla rozstrzygnięcia sporów.

3. Postanowienia ust. 2 lit. j) i l) nie dotyczą umów zawieranych z przedsiębiorstwami wymienionymi w § 8.

4. Umowa ze wskazanymi w niej załącznikami stanowi jedną całość.

§ 55. 1. Umowę sporządza się w dwóch równobrzmiących egzemplarzach pozostających na prawach oryginału, po jednym dla każdej ze stron.

2. Zamówienia dodatkowe lub zmiany umowy powinny być stwierdzone w umowach dodatkowych na piśmie.

§ 56. 1. Odszkodowanie umowne ustala się w zależności od wartości i znaczenia przedmiotu umowy w wysokości:

a) w przypadku niewykonania umowy odszkodowanie umowne może wynosić do 15% wartości nie wykonanej dostawy lub roboty;

b) w przypadku niedotrzymania terminu całej dostawy lub roboty albo poszczególnych ich części lub też terminu rozpoczęcia całości lub części — odszkodowanie umowne może wynosić do 0,4% wartości opóźnionej dostawy lub roboty za każdy dzień zwłoki z wyłączeniem niedziel i świąt;

c) w przypadku, w którym zwłoka w wykonaniu części zamówienia uniemożliwia wykorzystanie całego świadczenia zgodnie z jego przeznaczeniem do 0,1% wartości całej dostawy lub roboty za każdy dzień zwłoki z wyłączeniem niedziel i świąt.

2. Odszkodowanie umowne za zwłokę lub niewykonanie umowy może być również oznaczone w postaci określonej w umowie sumy pieniężnej.

§ 57. 1. Zabezpieczenie wykonania umowy powinno być złożone przy jej podpisaniu.

2. Wysokość wadium i zabezpieczeń wykonania umów oraz przypadki, w których zamawiający może

całkowicie lub częściowo zwolnić osoby inne niż wymienione w § 8 od obowiązku zabezpieczenia wykonania umów, określa zarządzenia właściwych ministrów, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

3. Na powierzone przedmioty, które nie zostały zabezpieczone przez dostawcę lub przedsiębiorcę oraz na udzielone zaliczki winno być złożone zabezpieczenie w wysokości pełnej ich wartości. Właściwi ministrowie w poszczególnych przypadkach mogą zezwolić na zwolnienie dostawców lub przedsiębiorców od tego obowiązku.

4. Przedsiębiorstwa wymienione w § 8 ust. 1 wolne są od obowiązku składania zabezpieczeń, co nie zwalnia ich od odpowiedzialności za niewykonanie umowy przez obowiązek zapłaty odszkodowania, określonego w § 56.

5. Rodzaje wadium przyjmowanych jako wadium oraz jako zabezpieczenie wykonania umów, udzielonych zaliczek i powierzonych przedmiotów, jak również ich wartość wadium, podaje do wiadomości Minister Skarbu w drodze zarządzenia.

§ 58. 1. Zarządzenia właściwych ministrów wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu określają przypadki, kiedy i w jakim stosunku do wartości umowy jest dopuszczalne udzielanie zaliczek.

2. Zaliczka nie może być udzielona w przypadku, gdy świadczenie jest wykonywane przy użyciu podstawowych surowców lub materiałów, należących do zamawiającego.

R o z d z i a ł VI.

Wykonanie umowy.

§ 59. 1. Wszelkie dostawy i roboty mogą być odebrane po stwierdzeniu, że odpowiadają warunkom zawartym w umowie.

2. W przypadkach, gdy przedmiot dostawy lub roboty nie odpowiada warunkom umownym, zamawiający powinien odmówić jego przyjęcia, chyba że przyjęcie po cenie odpowiednio obniżonej znajduje usprawiedliwienie gospodarcze.

§ 60. 1. Odbiór może być dokonywany komisyjnie lub jednoosobowo.

2. Odbiór powinien być stwierdzony protokołem odbioru, zawierającym oznaczenie osoby lub osób odbierających, czasu i miejsca odbioru oraz określenie ilości, rodzaju i jakości odebranych świadczeń umownych, jako też innych okoliczności związanych z odbiorem, a w szczególności sprzeciwów określonych w § 62.

3. Odbiór może być poprzedzony badaniem technicznym, które ma na celu zakwalifikowanie jakości świadczenia i jego zgodności z warunkami umowy.

§ 61. Zarządzenie właściwego ministra wydane w porozumieniu z Dyrektorem Biura Kontroli przy Radzie Państwa określi przypadki, w których zamawiający powinien zawiadomić Biuro Kontroli przy Radzie Państwa o terminie odbioru świadczeń umownych.

§ 62. Dostawca lub przedsiębiorca mają prawo do uczestnictwa przy wszystkich czynnościach odbioru

czych oraz do zgłaszania sprzeciwów od decyzji organów odbiorczych zamawiającego.

§ 63. 1. Zawiadamiający może przedłużyć termin wykonania umowy bez pobierania odszkodowania umownego za zwłokę lub umorzyć wymierzone już odszkodowanie jedynie w przypadkach, gdy przekroczenie terminu nastąpiło z przyczyny niezawinionej przez dostawcę lub przedsiębiorcę albo jeżeli zamawiający nie poniósł konkretnej szkody wskutek niedotrzymania terminu.

2. O każdym przypadku przedłużenia terminu wykonania umowy bez pobierania odszkodowania umownego za zwłokę bądź umorzenia wymierzonego już odszkodowania, zamawiający powinien uprzednio zawiadomić właściwe organa kontroli wewnętrznej.

3. Organom kontroli wewnętrznej w przypadkach objętych ust. 1 przysługuje prawo niezwłocznego zgłaszania sprzeciwu z mocą wstrzymującą.

§ 64. Uregulowanie należności za wykonane dostawy i roboty następuje na podstawie rachunków i protokół odbioru; uregulowanie należności za wykonane roboty oparte na kosztorysie następuje na podstawie rachunków i zestawień wykonanych pozycji kosztorysu umownego.

§ 65. 1. Uregulowanie należności za świadczenia wykonane przez przedsiębiorstwa wymienione w § 8 następuje w myśl przepisów dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 61) po sprawdzeniu i przyjęciu rachunku.

2. Uregulowanie należności za świadczenia wykonane przez osoby inne niż wymienione w § 8 następuje po sprawdzeniu i przyjęciu rachunku najpóźniej w ciągu 60 dni od daty złożenia rachunku w trybie przewidzianym dekretem, o którym mowa w ust. 1.

3. Przed ostatecznym rozrachunkiem powinny być potrącone udzielone zaliczki, a także nadpłaty powstałe przy poprzednich wypłatach lub w wyniku rozrachunku z tym samym dostawcą lub przedsiębiorcą z tytułu innych umów oraz kwoty na uzupełnienie zabezpieczenia umownego.

4. Zamawiający może, jeżeli to zastrzegł w umowie, zatrzymać z należności dostawcy lub przedsiębiorcy odpowiednie kwoty na pokrycie należnych wynagrodzeń jego pracowników.

§ 66. Zarządzenia wydane przez właściwych ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu określają szczegółowo warunki odbioru dostaw i robót, przypadki, w których potwierdzenie odbioru przedmiotu dostawy lub roboty nie wymagają formy protokołu, skład komisji odbiorczych, ich tryb postępowania, przypadki jednoosobowego odbioru świadczeń i jego szczegóły, postępowanie dotyczące załatwiania zgło-

szonych w trybie §§ 62 i 63 ust. 3 sprzeciwów oraz sposób przeprowadzania rozrachunków za wykonane dostawy i roboty.

R o z d z i a ł VII.

Przepisy końcowe.

§ 67. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz wszystkim ministrom.

§ 68. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Wiceprezes Rady Ministrów: *Al. Zawadzki*

Wiceprezes Rady Ministrów: *A. Korzycki*

Minister: *W. Rzymowski*

Minister: *W. Baranowski*

Minister Obrony Narodowej: *M. Zymierski*
Marszałek Polski

Minister Spraw Zagranicznych: *Z. Mędzelewski*

Minister Administracji Publicznej: *Wl. Wołski*

Minister Bezpieczeństwa Publicznego: *St. Radkiewicz*

Minister Skarbu: *K. Dąbrowski*

Minister Sprawiedliwości: *H. Świątkowski*

Minister Oświaty: *St. Skrzyszewski*

Minister Przemysłu i Handlu: *H. Minc*

Minister Handlu Wewnętrznego: *T. Dietrich*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Dąb-Kocioł*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *K. Rusinek*

Minister Kultury i Sztuki: *S. Dybowski*

Minister Żeglugi: *A. Rapacki*

Minister Leśnictwa: *B. Podedworny*

Minister Komunikacji: *J. Rabanowski*

Minister Poczty i Telegrafów: *W. Szymanowski*

Minister Zdrowia: *T. Michejda*

Minister Odbudowy: *M. Kaczorowski*